

Απομαγνητοφώνηση αποσπάσματος ραδιοφωνικής εκπομπής «Βιβλιοθήκες στα FM»

Κυριακή 10 Οκτωβρίου 2010

**Συνέντευξη με τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας
Δόκτορα Ανδρέα Δημητρίου**

Γιώργος Γλωσσιώτης: Εδώ είμαστε φίλοι και φίλες, «Βιβλιοθήκες στα FM», έχουμε τη μεγάλη τιμή και τη μεγάλη χαρά να φιλοξενούμε στο τηλέφωνο σήμερα μαζί μας τον αξιότιμο Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας Δόκτορα Ανδρέα Δημητρίου. Κύριε Υπουργέ, καλημέρα σας.

Ανδρέας Δημητρίου: Καλημέρα σε όλους.

Δημήτρης Πολίτης: Είμαστε εδώ λοιπόν, έχουμε τη μεγάλη χαρά και την τιμή να φιλοξενούμε στην εκπομπή μας τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας τον κύριο Δημητρίου. Κύριε Υπουργέ, να ξεκινήσουμε. Σε σχέση με τη σημαντική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην Κύπρο, να μας δώσετε τους κύριους άξονες που τη διέπουν, τις προτεραιότητες που έχετε θέσει και πού αποσκοπεί.

Ανδρέας Δημητρίου: Ευχαρίστως. Πρέπει να πω ότι η μεταρρύθμιση την οποία επιχειρούμε αφορά όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, από την προδημοτική μέχρι και τα Πανεπιστήμια. Τώρα, ως προς το πρώτο επίπεδο της εκπαίδευσης, από την προδημοτική μέχρι τη μέση εκπαίδευση, οι κύριοι άξονες είναι οι εξής: Πρώτα απ' όλα κάνουμε μία εκ βάθρων αναδιατύπωση των στόχων της εκπαίδευσης και του αναλυτικού προγράμματος. Έχουμε σχεδιάσει ένα νέο αναλυτικό πρόγραμμα σε όλα τα μαθήματα που καλύπτει την προδημοτική, τη δημοτική, τη γυμνασιακή εκπαίδευση μέχρι την Α' Λυκείου και έπονται και οι δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου, που έχουν μία ιδιομορφία καθώς προετοιμάζουν για τα Πανεπιστήμια. Στόχος της αλλαγής αυτής είναι πρώτα απ' όλα να αναπτύξουμε τον κριτικό ενεργό δημοκρατικό πολίτη του ανοιχτού κόσμου στον οποίον ζούμε αφ' ενός και αφ' ετέρου στόχος είναι να φέρουμε στο σχολείο μας, στη σχολική τάξη, τη νέα γνώση που έχει προκύψει από τη μεγάλη επιστημονική επανάσταση των τελευταίων δέκα-είκοσι χρόνων και επίσης την αλλαγή στις μεθόδους διδασκαλίας, οργάνωσης της λειτουργίας της τάξης κ.λπ. Αυτός είναι ο ένας άξονας. Επομένως νέα μελετητικά προγράμματα, από τα οποία στη συνέχεια θα έρθουν νέα σχολικά βιβλία και γενικότερα νέο διδακτικό υλικό.

Ο δεύτερος άξονας αφορά τους εκπαιδευτικούς. Δηλαδή πάμε σε εκσυγχρονισμό του συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου και στην πραγματικότητα οι

διαπραγματεύσεις μας με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις έχουν προχωρήσει πάρα πολύ και ελπίζω ότι φέτος θα θεσμοθετήσουμε ένα νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, για να εφαρμοστεί από τα επόμενα χρόνια, και θ' αλλάξουμε το σύστημα διορισμών επίσης, που είναι ένας σχετικός άξονας με τους εκπαιδευτικούς και τέλος ο άλλος άξονας έχει να κάνει με την εισαγωγή της νέας ψηφιακής τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

Τώρα, ως προς τα Πανεπιστήμια, επειδή η Κύπρος δεν είχε Πανεπιστήμια για πολλά χρόνια και απέκτησε μέσα σε μία εικοσαετία επτά Πανεπιστήμια, τρία δημόσια και τέσσερα ιδιωτικά και υπάρχει μια έλλειψη νοικοκυροσύνης ως προς το νομοθετικό πλαίσιο, τα εκσυγχρονίζουμε, συνθέτουμε το νομοθετικό πλαίσιο σε ένα ενοποιημένο σύστημα που να διέπει τη λειτουργία και των ιδιωτικών και των δημόσιων Πανεπιστημίων, τη συνεργασία τους, με σκοπό πρώτα απ' όλα να τα καταστήσουμε όλα διεθνώς προσανατολισμένα Ιδρύματα που κρατάνε την Κύπρο στο διεθνή χάρτη της επιστήμης και από την άλλη μπορούν να προσελκύσουν ξένους φοιτητές να σπουδάσουν στην Κύπρο.

Δημήτρης Πολίτης: Θα ήθελα να σας ρωτήσω ότι με δεδομένο ότι έχετε μία πορεία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως Πανεπιστημιακός δάσκαλος στο Τμήμα Ψυχολογίας για είκοσι περίπου χρόνια, για την ανάλογη προσπάθεια που έχει ξεκινήσει στην Ελλάδα, να μας πείτε λίγο την άποψή σας.

Ανδρέας Δημητρίου: Να σας πω. Νομίζω ότι οι μεταρρυθμίσεις στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση που επιχειρούνται από την κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου και από την Υπουργό, την κυρία Διαμαντοπούλου, κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση. Δηλαδή στην πραγματικότητα φέρνουν στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα πολλά από τα χαρακτηριστικά τα οποία έχουμε εμείς εδώ στην Κύπρο και είμαστε ευχαριστημένοι, διότι επιτρέπουν στα Πανεπιστήμια να λειτουργούν με μεγαλύτερη αυτονομία από το κράτος αφ' ενός, αφ' ετέρου όμως με πολύ πιο έντονη λογοδοσία των Πανεπιστημίων προς το κράτος, ως προς το πώς θα πετυχαίνουν τους στόχους τους. Από την άλλη μεριά η όλη λειτουργία του συστήματος είναι τέτοια που υποχρεώνει τους πανεπιστημιακούς εδώ, να έχουν διαρκώς διεθνή δραστηριότητα, περισσότερο απ' όσο απαιτείται μέχρι σήμερα στο Ελληνικό σύστημα. Επομένως, αν θέλετε, πολύ περισσότερο ως Πανεπιστημιακός στην Ελλάδα παρά ως Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου είμαι πολύ θετικός προς τις αλλαγές οι οποίες επιχειρούνται στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Δημήτρης Πολίτης: Μάλιστα. Μετά λοιπόν απ' αυτό το πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και την πολύ χρήσιμη άποψη που μας διατυπώσατε σε σχέση τόσο με την Κύπρο αλλά και με την Ελληνική πραγματικότητα, θα ήθελα να περάσουμε τώρα στις Βιβλιοθήκες.

Ανδρέας Δημητρίου: Ναι.

Δημήτρης Πολίτης: Ξέρουμε τη σχέση σας με τις Βιβλιοθήκες και μάλιστα ως ενεργού και απαιτητικού χρήστη των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Θα θέλαμε να μας μιλήσετε λοιπόν...

Ανδρέας Δημητρίου: Χρησιμοποιώ την ηλεκτρονική διάσταση της Βιβλιοθήκης περίπου καθημερινά μέχρι και σήμερα.

Δημήτρης Πολίτης: Ναι. Με αφορμή το γεγονός αυτό θα ήθελα να σας ρωτήσω τί ήταν, αλλά και τί είναι για εσάς οι Βιβλιοθήκες και η επιστημονική πληροφόρηση στο έργο σας και ποια είναι η επαφή σας με τις Κυπριακές Βιβλιοθήκες από τη θέση σας ως Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου.

Ανδρέας Δημητρίου: Πρώτα απ' όλα είναι κοινοτυπία να πω ότι χωρίς καλή, άμεσα προσβάσιμη Βιβλιοθήκη, επιστημονική κοινότητα και επιστημονική δραστηριότητα σοβαρή δεν μπορεί να υπάρξει. Επομένως, χωρίς μία Βιβλιοθήκη η οποία επιτρέπει στον ερευνητή και στον πανεπιστημιακό να έχουν άμεση πρόσβαση στα περιοδικά της περιοχής τους, δεν θα ήταν δυνατόν να έχουμε καλά ενημερωμένη σύγχρονη διδασκαλία, αν μιλάμε για τη διδασκαλία, ή έρευνα η οποία έχει αξιώσεις να σταθεί στο διεθνή ανταγωνισμό της έρευνας. Έτσι λοιπόν, για τα Πανεπιστήμια το σημαντικότερο σήμερα δεν είναι τόσο το έντυπο υλικό το οποίο έχουν στο χώρο τους, όσο η ένταξή τους στα διεθνή δίκτυα βάσεων δεδομένων, περιοδικών, βιβλίων, διακίνησης της πληροφορίας, που επιτρέπει στον ερευνητή, στον πανεπιστημιακό, από το σπίτι του, ανά πάσα στιγμή να ανοίξει οποιοδήποτε βιβλίο θέλει, οπουδήποτε κι αν βρίσκεται. Έτσι, τουλάχιστον οι Κυπριακές Βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων, ειδικά των δύο δημόσιων Πανεπιστημίων, νομίζω ότι αυτό το κριτήριο το ικανοποιούν σε πολύ μεγάλο βαθμό. Αν με ρωτάτε εμένα, ακόμα και σήμερα το πρωί, στη δραστηριότητα του Σαββατοκύριακου, που δυστυχώς είναι περιορισμένη μόνο στο Σαββατοκύριακο, δεν είναι δυνατόν σαν Υπουργός τις υπόλοιπες μέρες της εβδομάδος, μπορώ να μπω και να δω τί γίνεται σε κάποιες περιοχές, ειδικά που αφορούν σήμερα το τί τρέχει με τα νέα αναλυτικά προγράμματα. Γι' αυτό το λόγο η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, και που ξέρετε ότι βραβεύτηκε...

Δημήτρης Πολίτης: Ναι, είχαμε τη διάκριση. Ήμασταν κι εμείς εκεί.

Ανδρέας Δημητρίου: Γιατί μας δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους χρήστες της, από το σπίτι μας, να έχουμε πρόσβαση σε εκατοντάδες χιλιάδες, στην κυριολεξία εκατοντάδες χιλιάδες υλικού, είτε είναι βιβλία, είτε είναι βάσεις δεδομένων, είτε είναι περιοδικά.

Δημήτρης Πολίτης: Μάλιστα. Έχουμε λοιπόν ένα πλαίσιο από στρατηγικές συμμαχίες στις Βιβλιοθήκες της Κύπρου, έχουμε την Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης, το Σύνδεσμο Κυπριακών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και την Κυπριακή Βιβλιοθήκη. Πώς τα βλέπετε, κύριε Υπουργέ, όλα αυτά;

Ανδρέας Δημητρίου: Κοιτάξτε, μην ακούγονται όλα σαν παραδεισένια, διότι δεν είναι ακόμα. Ενώ οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες, ειδικά των δύο δημόσιων Πανεπιστημίων, του Πανεπιστημίου

Κύπρου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου –το πρώτο βρίσκεται στη Λευκωσία, το άλλο στη Λεμεσό– είναι πάρα πολύ καλά οργανωμένες...

Δημήτρης Πολίτης: Να πούμε βέβαια, να σας διακόψω λίγο...

Ανδρέας Δημητρίου: ...πολύ σύγχρονες Βιβλιοθήκες. Οι άλλες Βιβλιοθήκες μας έχουν ακόμα πολύ μεγάλο δρόμο, ως προς τη διασύνδεσή τους εντός Κύπρου και διεθνώς και θα έλεγα ότι η Κρατική Βιβλιοθήκη της Κύπρου είναι πολύ πίσω ακόμα, δυστυχώς. Παρά ταύτα όμως, σε συνεργασία με τους φορείς τους οποίους αναφέρατε προηγουμένως, το Σύνδεσμο Βιβλιοθηκονόμων, τις Βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων, έχουμε εκπονήσει ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της Κρατικής Βιβλιοθήκης ώστε να παίξει τον επιτελικό της ρόλο, δηλαδή από τη μια να είναι η βάση της τεκμηρίωσης κάθε γνώσης που αφορά την Κύπρο και απ' ετέρου να είναι το επιτελικό όργανο που επιτρέπει σε μικρότερης τοπικής εμβέλειας Βιβλιοθήκες, όπως είναι οι Δημοτικές ή οι Σχολικές Βιβλιοθήκες, να μπαίνουν σε άλλα δίκτυα ή να χρησιμοποιούν το υλικό που έχει η Κρατική Βιβλιοθήκη. Έχουμε επομένως μεγάλο δρόμο να διανύσουμε.

Δημήτρης Πολίτης: Το βέβαιο είναι όμως ότι έχουν μπει οι βάσεις και σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα έχουν γίνει πολλά πράγματα. Αυτό νομίζω ότι αναγνωρίζεται απ' όλους.

Ανδρέας Δημητρίου: Έχουν μπει οι βάσεις, αυτό είναι ακριβές και επίσης είναι γεγονός ότι έχουν γίνει πολλά πράγματα.

Δημήτρης Πολίτης: Μάλιστα. Να πάμε στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου που είχαμε τη διάκριση της Επιχειρηματικής Αριστείας, είχαμε βρεθεί κι εμείς στην Κύπρο ως Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης και βραβεύσαμε τη Βιβλιοθήκη, το Διευθυντή και το προσωπικό της. Θα ήθελα να σας ρωτήσω συγκεκριμένα η διάκριση αυτή τί αποτέλεσε και ποιος ήταν ο αντίκτυπός της, τί σηματοδότησε;

Ανδρέας Δημητρίου: Κοιτάξτε, είμαι ευτυχής για τη διάκριση. Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου πριν από δέκα περίπου χρόνια είχε πολύ σοβαρά προβλήματα στην οργάνωση. Είμαι ευτυχής να πω ότι σαν Αντιπρύτανης τότε του Πανεπιστημίου Κύπρου είχα εποπτεύσει την διαδικασία επιλογής νέου Διευθυντή. Είναι καλό να λέγονται αυτά τα πράγματα, καθώς στον Ελληνισμό γενικά γκρινιάζουμε, ότι η πρόσληψη, τότε, του Φίλιππου Τσιμπόγλου, που ήταν στο Ελληνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης ως Διευθυντής της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου ήταν η βάση για το μεγάλο άλμα που έγινε.

Στη συνέχεια ο Διευθυντής με τους συνεργάτες του αναδιοργάνωσε τη διοικητική δομή της Βιβλιοθήκης, αναδιοργάνωσε τη λειτουργία της, την ένταξε σε όλων των λογίων τα διεθνή δίκτυα, με αποτέλεσμα σήμερα να είναι μία πρώτης γραμμής Βιβλιοθήκη, όχι μόνο για την Κύπρο αλλά με κάθε κριτήριο και να εξυπηρετεί στην πραγματικότητα όλη την κοινότητα των εκπαιδευτικών και των ερευνητών της Κύπρου σε μεγάλο βαθμό. Έχει κι αυτή βέβαια δρόμο να διανύσει. Τώρα βρίσκεται

στη φάση κατά την οποία θα αποκτήσει ένα πολύ μοντέρνο, αρχιτεκτονικά πολύ ενδιαφέρον κτίριο, το οποίο σχεδίασε ο αρχιτέκτονας ο Νουβέλ, γι' αυτό έχει δοθεί μία μεγάλη δωρεά από το Ίδρυμα Ιωάννου, η Πολιτεία θα συμβάλει βέβαια με πάρα πολλά χρήματα, γύρω στα άλλα 30.000.000 Ευρώ επί της δωρεάς, ώστε στα προσεχή χρόνια να μπορούμε να περηφανευόμαστε ότι έχουμε μια πρώτη γραμμής Βιβλιοθήκη, η οποία επίσης βρίσκεται μέσα σε ένα αρχιτεκτονικά πολύ ενδιαφέρον, ίσως θα είναι ένα από τα πιο αρχιτεκτονικώς ενδιαφέροντα κτίρια της Κύπρου. Επομένως δίνουμε μεγάλη σημασία στη Βιβλιοθήκη γιατί, αν θέλετε, οι Βιβλιοθήκες όπως λειτουργούν σήμερα είναι η επέκταση του εγκεφάλου του καθενός μας.

Δημήτρης Πολίτης: Μάλιστα. Να περάσω στο επόμενο ερώτημα που έχουμε. Σήμερα είναι γνωστό ότι βιώνουμε την περίοδο της λεγόμενης γνωστικής επανάστασης και θα ήθελα να σας ρωτήσω, πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αναπτυχθεί η συνεργασία ανάμεσα στις Βιβλιοθήκες της Ελλάδας και της Κύπρου και ανάμεσα βέβαια στους βιβλιοθηκονόμους επιστήμονες πληροφόρησης που τις στελεχώνουν και σε συνεργασία με την Υπουργό Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων την κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, εάν σκοπεύετε ν' αναλάβετε πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση αυτή.

Ανδρέας Δημητρίου: Κοιτάζτε, θα έλεγα πρώτα απ' όλα ότι όλες οι Βιβλιοθήκες της Ελλάδας και της Κύπρου θα πρέπει να γίνουν ένα δίκτυο, ώστε ανά πάσα στιγμή η κάθε Βιβλιοθήκη, όπου και αν βρίσκεται, ανά την Ελληνική ή την Κυπριακή επικράτεια, να είναι προσβάσιμη στον κάθε πολίτη της Κύπρου και τον κάθε πολίτη της Ελλάδας. Είναι ένας μεγάλος στόχος, ο οποίος όμως θα αλλάξει τις δυνατότητές μας να παράγουμε νέα γνώση και τις δυνατότητές μας να λύνουμε πιο αποτελεσματικά τα προβλήματά μας. Ως προς τη συνεργασία, είμαι ευτυχής να αναφέρω χωρίς καμιά επιφύλαξη ότι η συνεργασία ανάμεσα στα δύο Υπουργεία Παιδείας είναι εξαιρετικά στενή και αφορά κάθε τομέα από την ανάπτυξη των αναλυτικών προγραμμάτων που αναφέρθηκα προηγουμένως και τη δημιουργία ψηφιακού υλικού για τις ανάγκες της δημοτικής και της μέσης εκπαίδευσης, όπως βέβαια και για τη συνεργασία των Βιβλιοθηκών. Αναφέρω ότι στα τέλη Σεπτεμβρίου βρισκόμουν στην Ελλάδα, ανανεώσαμε το μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες, διά των Υπουργείων Παιδείας, όλα αυτά τα οποία συζητάμε αυτό το πρωί, περιλαμβάνονται σαν πρόνοιες του μνημονίου συνεργασίας.

Δημήτρης Πολίτης: Μάλιστα. Τελειώνοντας αυτή την πολύ ενδιαφέρουσα συνομιλία, να σας ρωτήσω, έχοντας και την ιδιότητα του Υπουργού Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, που φέτος συμπληρώνει τα πενήντα της χρόνια, ποιά πιστεύετε ότι είναι η συνεισφορά των Βιβλιοθηκών στο πολιτιστικό γίνεσθαι και αν αποκτά αυτό σήμερα ιδιαίτερη σημασία, που αρκετές χώρες της Ευρώπης, ανάμεσα στις οποίες και η Ελλάδα, βιώνουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης.

Ανδρέας Δημητρίου: Κοιτάζετε, σήμερα οι τεχνολογικές αλλαγές που έχουν συμβεί ως προς την εξ αποστάσεως πρόσβαση στις Βιβλιοθήκες και τη διασύνδεσή τους, διευρύνουν πολύ το πολιτιστικό πεδίο. Δηλαδή κάνουν τα πολιτιστικά προϊόντα, όχι μόνο τα βιβλία ή τη λογοτεχνία, αλλά κάθε πολιτιστικό προϊόν, όπως είναι η ζωγραφική ή άλλες μορφές πιο σύγχρονης τέχνης, προσβάσιμα σε όλους. Και αν θέλετε να κάνουμε μια αναφορά στην Ευρωπαϊκή Βιβλιοθήκη, στη Europeana, που όπως ξέρετε, είναι ένα δίκτυο το οποίο επιτρέπει στην κάθε χώρα να βάλει τα σημαντικά πολιτιστικά της προϊόντα, αγαθά καλύτερα, ώστε να είναι διαθέσιμα διεθνώς, κάνουν πολύ πιο έντονη την πολιτιστική μας παρουσία σ' όλο τον κόσμο.

Γιώργος Γλωσσιώτης: Κύριε Υπουργέ, να σας ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για την τιμή και τη χαρά που είχαμε να σας φιλοξενήσουμε, έστω και τηλεφωνικά, στην εκπομπή μας.

Ανδρέας Δημητρίου: Για εμένα ήταν τιμή και χαρά και ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Πάντα στη διάθεσή σας.

Γιώργος Γλωσσιώτης: Ευχόμαστε να συνεχίσετε το έργο σας στην Κύπρο και να ενισχύσετε το ρόλο των Βιβλιοθηκών.

Δημήτρης Πολίτης: Ευχαριστούμε πάρα πολύ κύριε Υπουργέ.

Ανδρέας Δημητρίου: Να είστε καλά. Ευχαριστώ πολύ κι εγώ. Γεια σας.

Γιώργος Γλωσσιώτης: Καλημέρα σας.